

رەھمەتۇللا جارى

بېزىنلىك باغ

شىنجاڭ خەلق نەشرىيەتى

ئەمەرىخ

15
1227
76

رەھىستۇللا جارى ٨-٥٩٦-٥٢٣٢٣٢-٨

بِزْنِيڭ بَاغ

۱۰۷

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

我们的花园：维吾尔文/热·加里著. —乌鲁木齐：

新疆人民出版社, 2000. 3

ISBN 7-228-05655-8

I . 我… II . 热… III . 诗歌—中国—当代—维吾尔语

(中国少数民族语言) N . 1227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2000)第 03317 号

责任编辑：阿吉·库图鲁克·卡德尔

封面设计：艾克拜尔·沙力

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码：830001)

新疆新华书店发行

新疆《工人时报》印刷厂印刷

787×1092 毫米 32 开本 4.75 印张

2000 年 5 月第 1 版 2000 年 5 月第 1 次印刷

印数：1—3000

ISBN7-228-05655-8/I. 2088 定价：6.50 元

مسئول موزه ریبری: حاجی قوتلوق قادری
مصطفی لایه‌بلکوچی: ئەکبىر سالىھ

بِزَنْكَ، بَاغٌ : مُسْلِمٌ رَّجُلٌ يَعْلَمُ كُلَّ شَيْءٍ

ئاپتوري: رەھمەتۇللا جارى
 شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلىدى
 ئۇرۇمچى جەنۇبىي ئازادلىق يولى № 348
 شىنجاڭ شىنخوا كتابخانىسىدىن تارقىتىلىدى
 شىنجاڭ ئىشچىلار ۋاقتى گېزتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلىدى
 فورماتى: 1092 × 787 مم، 1/32، باسما تاۋىقى: 4.75
 - يىل 5 - ئاي 1 - نەشرى 2000
 - يىل 5 - ئاي 1 - بېسىلىش 2000
 تراڙى: 1-3000

ISBN7-228-05655-8/I. 2088

باہمی: 6.50 یوہن

ئۇشۇك تەككەن باغ ئابدۇقادىر جالالىدىن

70 يېشىدىن ھالقىپ بولغان بۇ بۇۋاي بىزگە تېمن ۋە ساغلام كۆرۈنىتى، ئۇنىڭ مۇكچىيەن قامىتى قورۇق بېـ سىپ كەتكەن چىرايى 20 - ئەسىرىدىكى قالايمىقانچىلقلارغا ئۇچىرغان بەختىسىز ئەدىپلىرىمىزگە ئورتاق بولغان تالاـي خورلۇق ۋە پىشكەللىكلىرىدىن ئېنىق دېرىك بېرىپ تۇراتتى. شۇنداقتىمۇ، ئۇنىڭ زېھنى سۈزۈك بولۇپ، جاھاننىڭ يەراق - يېقىنلىرىدىكى چوڭ - كىچىك ئىشلار ئۇنىڭ چوڭقۇر مۇلاھىزىسىدىن خالى بولمايتتى. ئۇنىڭ دىققىتى ئۇنى كۆيـ دۇرگەن، سۆيدۈرگەن، ئازاپلىغان تاتلىق ئارمانلارغا ئالاقدـ دار ئۇچۇرلارنى تارىخ ۋە بۈگۈنىڭ ۋاراقلىرىدىن تېنیمىز ئاخىتۇراتتى، ئۇ بۇ ئۇچۇرلارنى ئەقىل ئەكلىگىدە تاسقىغانـ سېرى ئۇرتىنەتتى، ئاھ ئۇراتتى، قاخشایتتى ...

ئۇنىڭ دەرمانى قېرىغان بولسىمۇ، ئارمانى قېرىمىغان ئىدى. بۇ ئارمان ئۇنىڭ خۇسۇسىي تەلەپلىرىدىن ھالقىغان، خەلقنىڭ ئارمانى بىلەن ھەمنەپەمن ئارمان ئىدى، بۇ ھېچ نېمىدىن رەنجىمەيدىغان، ھېچ نېمىدىن نەپرەتەنەمەيدىغان، لېكىن، توققۇزى تەل «ئۆسۈملۈك ئادەملەر» بىلەن سېلىشـ تۇرغاندا، بىر خىل بەخت، چۈنكى، ئىنسان ئۆزىنىڭ ئىنساـ

نېيەتكە خاس مەۋجۇتلۇقىنى باشقىلارغا ئورتاق ھەسرەتلەرى ئارقىلىق كۆرۈپ يېتىدۇ.

ئۇ ئاخىرى ئاغربە قاپتو، ئۇنىڭ تېمەنلىكىدىن تاپقان كۆڭۈل تەسکىنلىرىمىز يوققا چىقىتى. بىز پىشىقىدەم ئەدىپە-نى يوقلاپ بارغاندا، ئۇ پۇتلىرىنى ئالماپ ئۇڭدىسىغا ياتاتە-تى. تەۋىشلىرىمىز ئۇنىڭ ئىنچىكە خىيال رىشتىلىرىنى ئۆزدى. ئۇ بىزنى كۆرۈپ خۇشال بولۇپ كەتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ سالامەتلىكىگە ئىشىنىپ، بىر قىسىم ئۆزەل ۋاقتىلارنى بىهۇدە ئۆتكۈزۈۋەتكەنلىكىنى، يېزىشقا تېگىشلىك بەزى ئوي - پىكىرلىرىنىڭ بارلىقىنى، ساقىيىپ بالنىستىن چىققان- دىن كېيىن شۇ ئىشلارنى قىلىدىغانلىقىنى سۆزلىپ بەردى. بىز ئۇنىڭ كېسىلىنىڭ يامان سۇپەتلىك كېسىل ئىكەنلىك- دىن خۇۋەردار بولغاچقا، ئىچىمىز سېرىلىدى، بىز «ئاللا سىزگە شىپالىق بېرەر» - دېدۇق. ئۆمىد ئۇنى ئەڭ مۇشە- قەتلىك يىللاردىمۇ ھايات مەنزاپلىگە يېتەكلىكىچە، ئۇ ئەشۇ ئۆمىدىتن ۋاز كەچىنگەن ئىدى.

كۇندۇزنىڭ سۇس جۇلاسى دېرىزىدىن كىرىپ، ئاپىاق تامىلارنىڭ چېھەرنى بىسىرەمجان كۆرسىتەتتى. بىزگە گاھ - گاھ دېمىنى ئېلىپ سۆزلەۋاتقان پىشىقىدەم ئەدىپەنىڭ قاز- سىز رەڭى باشقىلار سوۋغا قىلىپ ئىكىرگەن گۈل دەستتە- لەر ھەمە كىرلىك، سۇس يېشىل رەڭىدىكى تېرمۇس، ناۋاتە- رەڭىدە سىرلانغان ئورۇندۇقلار بىلەن بىرلەشكەن ھالدا غەش- لىك پەيدا قىلىدىغان دۇغ بۇياققا ٹوخشاپ قالاتتى. شائىر مەلۇم نەشريياتقا سونغان شېشىرلار توپلىمىنىڭ تېخىچە نەشر قىلىنىمىغانلىقىدىن پەرشان بولۇپ سۆزلىسى.

— كۆڭۈللەرىنى بۇزمسلا — دېدى حاجى قۇتلۇق
قادىرى — خۇدايم بويرسا، توپلاملىرىنى بىز نەشر قىلدى.
مۇز. حاجى قۇتلۇق قادىرنىڭ بۇ سۆزى نوقۇل تەسلىي
كۆچىدىنلا دېيىلگەن بولماستىن، يەنە ئىقلىي ئەمگە كىنىڭ
قەدرىگە نىسبەتەن ۋىجدانى ئىنكاسمۇ بار ئىدى. ئۇ «توپلام»
لىرى نەشر قىلىنغاندىن كېيىن، ئۆز كۆزلىرى بىلەن كۆـ
ريلა» — دەپ قوشۇپ قويدى.

شائىر ياستۇقىنىڭ تېگىدىن بىر كىتابنى چىقاردى —
دە، حاجى قۇتلۇق قادىرغا ئۇزاتتى ۋە «نۆۋەتىكى كىتابىمـ
نىڭ نەشرييە پايدىلىنارسىز» — دېدى. بىز خوشلاشتۇقـ
ياتاقتنىن چىقىپ 5 - 4 قەدەم مېڭىشمىزغا، مېنى شائىرـ
نىڭ كېسىلىگە قاراۋاتقان ئوغلى چاقىرىـ. كەينىمگە يېنىپ
ياتاققا كىردىـ. شائىر مېنىڭ قولۇمنى تۇتۇپ تۇرۇپـ:
«ندىش قىلىنماقچى بولغان توپلىميمغا ئىلاۋىنى سىز يازغان
بولسىڭىز» — دېدى. «خاتىرجەم بولمسلا» — دېدىم مەنـ.

يول بويى شۇلارنى ئويلىدىم: ئەدەبىياتى خەزىنىسىنى بېيتىش ئۈچۈن
بىر ئۆمۈر كۆرەش قىلدىـ. ئۇ ئەرەپ، پارس، روس، خەنزاۋـ
تىللەرىدىكى نۇرغۇن يېرىك ئەسرلەرنى تەرجىمە قىلدىـ.
ناۋائىيـ، نىزارىـ، خىزقىتى قاتارلىق كىلاسسىكلىرىمىزنىڭ
بىباها ئەسرلىرى ئۇنىڭ مېھىنتى ئارقىلىق كۆڭلىمىزگە
ھىممەت ياغدۇسى چاچتىـ. دۇنيا ئەدبىياتىدىكى كاتتا نامايمەن
شولوخوفىنىڭ «تىنج دون» ناملىق مەشھۇر ئەسرى ئۇيغۇر
ئەدەبىياتىغا دەل مۇشۇ قەلەم ساھىبىنىڭ ئىجتىهاقى نەتىجــ.

رسىدە كىرىپ كەلدى.

شۇ بوسىزكى، «تىنچ دون» زامانمىزدىكى ئۇيغۇر يازار-
غۇچىلىرى ئۇچۇن ئېسىل بىر مەكتەپكە ئايلاندى يازغۇچىلە-
رىمىز تارىخي چىنلىقنىڭ پىروزىدىكى كۈچىنى ئەدەبىيات-
نىڭ خەلق تەقدىرى بىلەن چەمبەرچەس باغانغان يۇقىرى
سوپەتلەك ئەدەبىياتنى «تىنچ دون» ئارقىلىق ئەملىي كۆ-
رۇپ يەتتى دېسەك مۇبالىغە بولمايدۇ. «تىنچ دون» نىڭ
بۇگۈنكى ئۇيغۇر يازغۇچىلىرىنىڭ ئىستېتىك دۇنياسىغا زور
تەسىر كۆرسەتكەنلىكىگە قىل سىغمايدۇ. مانا مۇشۇنىڭ ئۆ-
زىلا رەھمىتۇللا جارىنىڭ ئەدىپلىك سەلتەنەتى ئۇچۇن يېتەر-
لىك. مۇشۇ يەردە قىستۇرۇپ ئۆتۈشنى زۆرۈر تاپىمەنلىكى،
بىز تېخى ئەدەبىي تەرجىمەنىڭ كاتتا ئەھمىيەتنى كۆرۈپ
يېتەلمىدۇق نادىر ئەدەبىي تەرجىمە بىر مىللەتلىك ئەدەبىيا-
تىغا ئىنقلاب خاراكتىرلىك ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈپلا قالا-
حاستىن، بەلكى يەنە ئەشۇ مىللەتنىڭ ئانا تىلىدىكى بەدىئىي
ئىپادىلەش كۈچىنى دۇنياۋى پەللەگە كۆتۈرىدۇ. ئەدەبىي
تەرجىمە مىللەي تىلارنىڭ دوستانلىققا باي ئولىمپىك مۇ-
سابقىسىدۇر. مىللەي تىل مۇشۇ مۇسابىقىگە قاتنىشىش
ئارقىلىق ئۆزىنىڭ قۇدرىتىنى ئاشۇرىدۇ. بىز ئەدەبىي تەر-
جىمانلىرىمىزنى بەدىئىي ئەدەبىيات ئۇبزورچىلىقىمىزنىڭ دا-
ئىرسىگە جىددىي كىرگۈزۈشمىز كېرەك.
رەھمىتۇللا جارى كۆپ تىلىق ئەدەبىي تەرجىمان ۋە
شائىر. ئۇ 20 - ئەسىرنىڭ كېيىنلىكى يېرىمىدىكى ئەدەبىيا-
تىمىزنىڭ شاھىدى ۋە پائال ئىشتىراكچىسى، ئۇيغۇر ئەدەبىي-
ياتنىڭ بۇگۈنكى تارىخقا ئۆلىنىشىدا چەكلەك نەچە ئون

ئەدىپلىرىمىز قاتارى ئۇنىمىڭمۇ بىر كىشىلەك قان - تەرى
بار. تالاي زامان شائىرلىرىنىڭ كىتابلىرى بىمالال نەشر
قىلىنغان يەردە، ئۇنىڭ شېئىر توپلىمى ئاللىبۇرۇن نەشر
قىلىنپ بولۇشى كېرەك ئىدى. مانا، مەرھۇمنىڭ قەبرىسى-
نى گىياھلار بېسىپ بولدى، ئۇ نەشر قىلىنغان توپلىمىنى
ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈشىگە مۇيەسىر بولالىدى. شائىر
ئەرەپ مۇتەپەككۈرى ئەللامە زەمەخىشىرىيىنىڭ «نەۋابىغۇل -
كەلم» («جۇشقۇن سۆزلەر») ناملىق ئەسلىنى تەرجىمە
قىلغان ئىدى. مەزكۈر ئەسلىرىكى مۇنداق بىر سۆز ئېسىم-
دىن كەچتى: «ئۆتكەن زامانلاردا ئىلىم - پەزىلەت ئىكىلە-
رى پادشاھلاردىن ئېغىرلىقى ئۆزى بىلەن تەڭ ئالتونلارنى
ھەدىيە ئالاتتى. ئەمما، زامانلارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئالىلار-
نىڭ قەدىر - قىممىتى ئازىيىپ، ئىت - مۇشۇكلىر ئۇلاردىن
ئۇستۇن بولۇپ قالدى». شەھىدە خەتكەن تەڭلىك
رەھمىتۇللا ئەپەندى حاجى قۇتلۇق قادرغا بەرگەن ھې.
لىقى كىتاب ئۆزىنىڭ «قىلب سۆزى» ناملىق تۇنجى شېئىر-
لار توپلىمى ئىدى. ئىلاۋە يېزىش يۈزسىدىن كىتابنى كۆ-
رۇپ چىقتىم ۋە ھىيرانلىق بىلەن شۇنى بايقدىم: شەھىدە خەتكەن
شائىرنىڭ شېئىرىيەت ۋىزدانىغا خىلاب حالدا تەۋەرەتكەن
قەلەملەرىمۇ خېلى بار ئىكەن، ئۇ بۇلارنى رەھىمسىزلىك
بىلەن سىزىپ تاشلاپتۇ. خاتالىقنى تۈزۈتۈش بىرگەپ، ئۇنى
تونۇپ يېتىشنىڭ ئۆزىمۇ باشقا گەپ. خاتالىقنى تونۇش حالال
ئەقىدىنى، تۈزۈتۈش بولسا جاسارەتنى تەلەپ قىلىدۇ. كە-
سىل ئازابىدا ياتقان شائىر ئۆزىنى حالال ئەقىدىنىڭ قىيىن
- قىستاقلىرىغا تاپشۇرۇپ، ئۆتۈمۈشتىكى يەڭىلتەك قەلم

ئىزلىرىغا دادىل سوت ئاچالىغان. شائىر ۋە شائىرنىڭ زامانداشلىرى باشتىن كەچۈرگەن دەۋر كىشىلەرگە نېمىلەرنى دەگۈرمىدى، نېمىلەرنى يېگۈزمىدى؟ زامان بىزنىڭ ئەدپىلەرىمىزگە زامانغا لايق زۇۋانسىزلىقىنى تاڭدى، ئۇ گويا پېڭى بىر ئەنئەنىگە ئايلىنىپ، بىزدە مەحسۇس كالىندار ئەدەبىياتى بارلىققا كەلدى. لېكىن، تارىخ ئەخمىق ئەمەستە! تارىخ ئۆزىنىڭ ھەقىقتە رەمزىنى ئاقىللارغا يوشۇرۇن ئىما بىلەن كۆرسوتۇپ، بىر مەزگىللەردىن كېيىن ئاشكارىلايدۇ. نەتىجىدە، بولۇپ ئۆتكەن يۈزەكى ئىشلار ناھايىتى كۈلكلەك بولۇپ چىقىدۇ. ئەدىپ رەھىمتۇللار جارى باقىي دۇنيانىڭ بوسۇغىسىنىڭ يېقىن كەلگەندە، ئۆمۈر ئىزلىرىنىڭ ئەستا. يىدىل سەپ سېلىپ، خاتا باسقان قەددەملەرنى ھېس قىلىش بەختىگە مۇيەسىر بولالىغان، راستىنى ئېيتقاندا، بۇمۇ بىر ئامەت، بۇنداق ئامەتكە ھەممە ئادەم ئېرىشەلىگەن ئەمەس، ئۇنىڭ ئۈچۈنمۇ ئۆزگىچە تۈيغۇنلۇق، ھەقىقتەكە نىسبەتن ئاشىنالىق كېرەك بولىدۇ.

20 - ئەسر ئېزىقىش ۋە تەمتىرەش كۆپ بولغان ئەسىر. ئەگەر ئازغانلارنى تىلغا ئېلىشىغا توغرا كەلسە، بىزدە ئەدپىلەرمۇ بىر - بىرىنىڭ ئىزىنى بېسىپ تەكرار - تەكرار ئازغان نىجاسەت ۋە سېسىقچىلىق بىلەن تولغان مۇھتقا سىڭىپ كەتمەيدىغان چىڭ تاھارت ئاز بولسا كېرەك. بىر چاغلاردا ئابدۇرپەم ئۆتكۈر ئەپەندىنىڭ بىز ياشلارغا تەۋسىيە قىلىپ شۇنداق دېگىنى ئېسىمە: «ساهىبى ئەلەم» - لمىرنى يەڭىللەك بىلەن ماختىماڭلار، قىلەم ئۇلار گۈچۈن مەھكۈم بولۇپ قالمىسۇن، بۇ خۇسۇستا مېنىڭمۇ ئاچىچق

ساۋاقلىرىم بار»

تۇغرا سۆز ئادەمنى ئېزىز ۋە مۇكەررەم قىلدى. سۆز-
لەرنى بۇلغاش، سۆزلەرنىڭ كۈرسىنى چۈشۈرۈش بىر قە-
ۋىمنى قەدىرسىزلىككە ئېلىپ بارىدىغان خەتلەرلىك يول شە-
ئىرى تىل، تىل مۇنارىنىڭ ئۇستىدە نۇر چېچىپ تۇرىدىغان
گۆھەر شائىرلار بۇ گۆھەرنى جىن - ئالۋاستىلارنىڭ قەستى-
دىن مۇھاپىزەت قىلىدىغان پىدائىلادۇر.

شائىر رەھىتىللا جارىنىڭ «قدىب سۆزى» ناملىق
شېئىرلار توپلىمىغا قارىسام، تۆۋەندىكى مىسرالارنىڭ يېنىغا
ئاپتۇرنىڭ ئۆزى قىزىل قىللم بىلەن سىزىپ، ئالاھىدە بىلگە
قىلىپ قويۇپتۇ. مەن بۇ مىسرالارنى شائىرنىڭ ھەقىقىي
قدىب سۆزى دەپ قارىدىم:

لېكىن، بۇ ھايات بىزدە مەناسىز،
كۈنلەر ئۆتەكتە، ئۇپۇق زىياسىز.
بىلەيمەن، نىچۇن زامان ۋاپاسىز،
خەلقىم بارىدۇ، ھەنۇز داۋاسىز.
بۇ ۋەتن بولىميش خەستە ئۇچقى.

شېئىر ئۆزىنى بايقاş سەنىتى لېكىن، بۇ بايقاشنىڭ تېگىدە
قانداق ئازابلار بار، بۇنى پەقت شائىرنىڭ ئۆزىلا بىلىدۇ.

ئارىتۇق سۆپۈگۈم سەن ئۆچۈن
ئەمان ئۆتمىدا يانىقىن ئامان...
ماھىر ھەقىقىدە غەزىل...
ئەلەن ئەلەن ئەلەن ئەلەن

جۇڭىزلىرىنىڭ ئەم سەھىپىنىڭ نەزەرەتلىكلىرىنىڭ
 ئەم سەھىپىنىڭ ئەم سەھىپىنىڭ ئەم سەھىپىنىڭ
مۇندەرنىڭ

دوستۇمىنىڭ خاتىرە دەپتىرىگە يېزىلغان نىزمە	1
بىزنىڭ باغ	3
...	5
دېقىقت قىلىڭ	7
كۆرمىدىم	9
ۋاقىت ۋە ئۆمۈر	11
قدىمىنىڭ قۇتلۇق سېنىڭ	13
ۋەتهن يولىدا	15
يېڭىلەمەس غايىه	17
كاشىدر	19
تەڭشەلمىگەن جامان	21
سەئىلىمغا	23
ياش سەنئەتچىلەرگە	25
يىللارغا سوئال	27
ئۆيغۇنىڭ!	29
ئىشلەشنىڭ چېغى	30
سوغاق	32
ھەممىدىن ئارتۇق سۆيگۈم سەن ئۆچۈن	34
پۇشايمان ئوتىدا يانىمەن ھامان	37
باھار ھەققىدە غەزەل	39
ئۇلۇغ ۋەتىنىمەك	41

43	دېقان قىزى
45	ئوت يۈرەك شائىر
47	قەشقر
49	بۇلۇل قايتا سايىرىدى شەقىلىق
51	ئوغلوغۇغا
53	ۋەتەنگە
55	شائىر نېمىشېتىقا
57	ئۇلۇغ توي
59	بىز كۆرۈشكەن چاغ ھامان ئېسىمە
62	خەلقنىڭ شۆھرتى
64	بېغىمغا قىل قەدەم تەشرىپ
66	شائىرە سىڭلىخا
67	قەلبىم
69	قەلبىمگە
71	شىمالغا سەپر
73	بوستانلىق شەھەر
75	شان - شەرەپ كىمنىڭ؟
77	ئافرۇقا سەگەك
79	بىز كېلىپ مېھمان بۇلۇڭ
81	پۇرسەتنى كەتكۈز سەك خاتا
83	قارماي
85	جەرەنبۇلاق
87	سايىرام
88	كەڭسىي
89	گۈزەل ئىلى
92	مەقبەرە ئالدىدا

95	مۇشائىرە
97	ئارا ئۆستەڭ
99	كۈنەستە بايرام
101	نىلقا
104	سېخىنپ كەلدىم
106	مۇئەللەيم
107	شائىرنىڭ خاتىرسىگە
109	تىيىپجان ئېلىيوقا
111	ئەلۋىدا شائىر
113	ئانا تىلى
115	ئالقۇن كۈز
117	مەرھابا، نۇرۇز!
119	تۈرىمەس ئالقىش ساڭا
120	لۇتپۇللا مۇئەللەپ تەۋەللۇدىنىڭ خاتىرسىگە
122	بولما
123	پېڭى يىلغا
125	لۇكچۇنگە مەدھىيە
127	قالىمىدى
129	يۈرەك سۆزى
131	ياخشى نامى باقىي قالدى جاھاندا
133	رۇبائىيلار
137	كۆڭلۈمە قالماس ئارمىسىم

ئۇنىمىتىنى دەلىلە ئەللىك
ئۇنىمىتىنى كۆچك ئەللىك

لەنلىڭ دەتىپىسى دەلىلە لىاھىپ بېچ
تەلمىت نىغالى نەسەن بېچىنەن ئالتسىعە.

دۇستۇمنىڭ خاتىرە دەپتىرىگە يېزىلغان نەزمە
تەنلىك شاشىھە دەنسلىك نېچە بىمە.

ئالدىم قىلدەمنى، ئەيلەپ جاسارەت،
دۇستلىق ھەققىدە باشلاي ھېكايدەت.
تەنلىك شاشىھە دەنسلىك نېچە بىمە.

مەن بىر ھەۋەسکار، نەزمەمەدە تەم يوق،
دل رىشتىسىگە بولسۇن كاپالەت.
تەنلىك شاشىھە دەنسلىك نېچە بىمە.

سەن بىردىڭ ئىلھام، روھلاندى كۆڭۈم،
بۇ ئىلتىپاتتىن شادىمەن ناھايىت.
بىر ئىزگۈ ھەۋەس شەيداسى بولدۇم،
قىلبىمەدە پەيدا ئوتلىق ھارارەت.
تەنلىك شاشىھە دەنسلىك نېچە بىمە.

دۇستىسىز ھاياتنىڭ مەناسى يوقتۇر،
دۇستىسىز بېغىڭىدا كۆڭۈلسىز ھالەت.
تەنلىك شاشىھە دەنسلىك نېچە بىمە.

دۇستلار سۆھبىتى دىللارغا ئارام،
دۇستلار بەزمىسى كۆڭۈلگە راھەت.
تەنلىك شاشىھە دەنسلىك نېچە بىمە.

کۆپ بولسا مالىڭ، سەرپ ئەت، ئاييانما،
دۇستلار ئۈچۈن سەن سالغىن ئىمارەت.

چىن دوستىنى ئىزلى، ۋاپانى كۆزلى،
بىر كۈن تاپارسەن، چەكسەڭ رىيازەت.

كۈن چۈشىسى باشقا، چىن دوست مەدەتكار،
قايغۇرما قىلچە، بولما خىجالەت.

كۆپ بولسا دوستۇڭ، ئاۋات بوسوغالى،
دوستلار كۆپەيسە، جاھان پاراغەت.

بەس قىلدى جارى سۆزىنى شۇ يەردە،
ھەر جايدا بولساڭ، بولغىن سالامەت.

1945 - يىل، ماي، قەشقۇر.

رسىخىرىسىلىك،
تىمەل ئەنلىك.

دەپلىك،
تىمەل ئەنلىك.

«مەستىنە ئەلەفەر، نىشىلىقىمىت پەپلىخ ائىك نەزەت
نەلسەن ئەن «لىمەھىت، بەخت» : لەتىبەت مەتافىخ مەكتەپتە رېزىلىس
«!خۇلۇ»

بىزنىڭ باغ

دەنەمىتىنە لەزلى - لەزلى نېنتىلىنىڭ ئەلىپەمىنەل
يەر يۈزىگە داڭقى كەتكەن ئەڭ گۈزەل بىزنىڭ بۇ باغ،
قويىندۇر ئالتۇن قۇياشلىق، ھۆسىنى گۈلزار ھەممە چاغ.

خۇددى جەننەتتۈر ھاۋاسى، مىسىلى كەۋسىر سۈلىرى،
بۇندىدا بوي سوزغان پەلەككە نامى مەشۇر تەڭرى تاغ.

ياب - يېشىل يايلاقلىرىدا ئاق بۇلۇتتەك قويىلىرى،
پاقداراپ توب - توب بولۇپ ئوينىپ يۈرەر يىلقا - ئۇلاغ.

كەڭ دالا، چەكسىز ئېتىزدا يەلپۈندر ئالتۇن باشاق،
مۇجىزاتتەك يەردە خامان قەد كۆتۈرگەن مىسىلى تاغ.

زوق بېغىشلار شاختىكى ئۆرۈك، ئۆزۈم، ئەنجۇر، ئانار،
شەربىتى تىلىنى يارار، گويا ھەسىل، گوياكى ياغ.

رەڭمۇ - رەڭ، قات - قات ئېچىلغان گۈللەرى ھەيمات
گۈزەل،

ئەترىدەك خۇشبۇيى ھىدىدىن مەست بولۇر دەرھال دىماغ.